QVÆSTIO XLIV.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Finita emphyteuſi, nunquid poſſit dominus propria auctoritate ingredi poſſeſſionem rei emphyteuticæ.*

Ex Additionibus.

1 *An dominus propria auctoritate poſſit ingredi poſſeſſionem rei emphyteuticæ, remiſſiue.*

ADDITIONES.

a NVnquid poſſit domini directi ingredi propria auctoritate, &c.]
1 Vtrum † dominus propria auctoritate poſſit ingredi poſſeſſionem rei emphyteuticæ, & emphyteutam expellere, diſcendum eſt ex ijs, quæ annotata ſunt ſupra ad quæſt. 11. *Harprec.*

QVÆST. XLIV.

1 a *QVæro, finita emphyteuſi, nunquid* a *poſſit dominus directi ingredi propria auctoritate poſſeſſionem rei emphyteuticæ? Reſpondeo Gozad. conſil. 39. numer. 25. & conſil. 86. num. 11. ſimpliciter dicit communem opinionem eſſe, quod poteſt ingredi propria auctoritate, & emphyteutam expellere. Tu autem vide, quæ dixi ſupra quæſt. 11. & quæſt. 25.*

QVÆSTIO XLV.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Finita emphyteuſi, an melioramenta remaneant emphyteutæ.*
2 *Et an tranſeant ad ipſius emphyteutæ hæredes, etiam extraneos.*
3 *Et quid de ædificijs per emphyteutam conſtructis in ſolo emphyteutico.*

Ex Additionibus.

1 *Vtrum emphyteuta, ſi citra eius culpam emphyteuſis ſit finita, meliorationes in re emphyteutica factas repetere queat.*
2 *Quam ob cauſam contractus emphyteuticus inſtituatur.*
3 *Damnum, per rei deteriorationem contingens, cui imputetur.*
4 *Intellectus l. domos. 98. ff. de legat. 1.*
5 *Senſus c. 1. §. ſi vaſallus. tit. 28. lib. 1. feudor.*
6 *Opinio vltima in dubio tenenda.*
7 *Nemo debet locupletari cum alterius detrimento.*
8 *Conſentienti, & volenti non fit iniuria.*

ADDITIONES.

a MElioramenta.] Hic ſcias, quod melioramenta facta per emphyteutam in re emphyteutica non compenſantur cum deterioratione ad euitandam caducitatem. Commune dixi in collect. mea com mun. opin. in verb. Melioramenta, num. 1. Quorum quidem melioramentorum æſtimatio facienda eſt ſecundum tempus reſtitutionis, non autem ſecundum tempus, in quo facta fuere melioramenta. Commune dixi vbi ſupra nu. 5. & melioramentorum materiā remiſſiue dixi in verbo ſeq. num. 2. *Giach.*

b *Si vero emphyteuſis finitur ſine culpa, &c.*]
1 Haud expeditum eſt; an emphyteuta, ſi abſq; eius culpa emphyteuſis finita fuerit (puta ſi res emphyteutica concedatur vſque ad certum tempus, certamue generationem, & illud tempus elapſum ſit, ac generatio extincta) meliorationes in re emphyteutica factas repetere poſſit? Et quamuis huiuſmodi meliorationes non ſolum ipſi emphyteutæ, ſi viuat; ſed etiam eius filijs, & deſcendentibus, tam maſculis, quam feminis deberi, communiter recepta ſit concluſio; vt, poſt alios, Clarus noſter hic teſtatur, item Borcholt. in Commentar. de feud. cap. 3. num. 31. & Trentacinquius var. reſolut. lib. 3. reſolut. 9. de iur. emphyteut. num. 2. allegans Vincentium de Franchis in deciſ. 191. attamen verior videtur ſententia eorum, qui eiuſcemodi impenſas, & melioramenta, quibus res emphyteutica melior eſt effecta, ad do-
2 minum pertinere contendunt. Pro † qua aſſertione facit, quod contractus emphyteuticus ea de cauſa maxime inſtituitur, vt res melior efficiatur: quemadmodum ex ipſius verbi etymologia, ſeu ſignificatione clareſcit, de qua dictum eſt ſupra ad quæſt. 1. nu. 1. Atq; ideo Eccleſia prædia ruinoſa ad meliorandū in emphyteuſin concedere conſueuit, vt in auth. ſi quas ruinas, C. de SS. Eccleſ. Quare ſi hanc ob cauſam contractus emphyteuticus celebrari ſolet: vtique dominus expenſas meliorationum ſoluere non tenetur. Ob id enim dat prædium in emphyteuſin, vt ab hoc ſumptu liberetur: quod non fieret, ſi impenſam ſoluere cogeretur. Confirmatur quoque hæc ſententia ex l. 1. C. de iure emphyteut. & §. adeo autem 3. Inſtitut. de locat. &
3 conduct. vbi † damnū, quod per rei deteriorationem contingit, ipſi emphyteutæ, non vero domino imputatur. Ex qua apparet: Emphyteutam non poſſe repetere à domino expenſas, in reficiendo factas. Quia ſi repetitio emphyteutæ daretur, non eius damnum, ſed domini eſſet. Sed & eadem doctrina ab æquitate nō eſt aliena: quia cum emphyteuſis plerunque pro exigua mercede concedi ſoleat: hinc in compenſationem fructuum meliorationes domino ex natura contractus cedunt, finita emphyteuſi, etiam ſine culpa emphyteutæ. Nam ſi ex culpa amittatur emphyteuſis, veluti ob non ſolutum canonem, vel ob alienationem illicite factam, aliamve ob cauſā: tunc dominū meliorationes lucrari, extra cōtrouerſiā eſt, l. 2. C. de iur. emphyt. Nou. 7. c. 3. §. ſcire, autē, &c.
4 Non † infringit hanc deciſionem l. domo, 56. ff. de legat. primo, vbi ſi quis faciat impenſas in re ſubiecta reſtitutioni poſt tempus, poterit eas impenſas repetere ab eo, cui rem reſtituit. Idem ergo in materia noſtra dicendum videtur: cum res emphyteuticà poſt certum tempus, vel certam generationem reſtitutioni ſubiecta ſit: Quia breuiter reſpondetur: ibi non eſſe rem ad meliorandum datam, neque meliorationes venire, ſicut ex natura contractus emphyteutici veniunt.
5 Nihil † item mouet textus in cap. 1. §. ſi vaſallus, titul. hic finitur lex 28. lib. 2. feudor. vbi ſecundum vnam lecturam, meliorationes pertinent ad vaſallum, & non ad dominum. Nam res, quæ conceduntur in feudum, non ad melio-

randum dantur, ſed propter ſeruitia perſonalia, quæ ſunt cauſa feudi. At cauſa contractus emphyteutici regulariter melioratio cenſetur, vt ex verbo ipſo effloreſcit. Imò ille ipſe textus magis confirmat, quam euertit deciſionem noſtram: quia ſecundum opinionem vltimam, quę in iſto textu refertur, finitu feudo meliorationes factæ omnino ad dominum feudi pertinent: quę
6 † opinio vltima in dubio tenenda eſt, per notata Accurſij, & aliorum in l. qui filium, 74. §. Fabius. in verb. & alia, ff. ad ſenatuſconſult. Trebellian. & in l. ea lege, 3. C. de condict. ob cauſam.
Similiter non obſtat,
7 quod † dominus videatur locupletari cum alterius, ſcilicet emphyteutę iactura, & detrimento, contra regulam iuris, l. nam hoc natura, 14. ff. de
8 condict. indeb. l. iure naturæ. 206. ff. de regul. iur. Quoniam † vbi interuenit conſenſus tacitus, vel expreſſus, vel conuentio, prædicta regula officium ſuum perdit: cum conſentienti, & volenti iniuria non fiat. l. 1. vſque adeo. ff. de iniur. cap. ſcienti. 27. de regul. iur. in 6. Atque ita docent Franciſc. Sarmientus lib. 3. ſelectar. interpretat. cap. 4. & Fachineus lib. 1. controuerſ. iur. cap. 92. qui ad alias quoque leges quæ obeſſe videntur, reſpondent. Idem & nos fecimus in d. §. adeo. 3. num. 547. Inſtit. & locat. & conduct. *Harprec.*

c *Emphyteuta Eccleſiæ.*] Et quod emphyteuta eccleſiaſticus integraliter deducat melioramēta per ferruminationem facta, commune vide per Ioſeph. in deciſ. Peruſin. 24. num. 19. & in collect. mea commun. opin. verb. emphyteut. nu. 39. Non poteſt tamen ſuas meliorationes alienare, nec earum partem, per Cæph. conſ. 139. num. 6. *Giach.*

d *Æſtimatio.*] Adde, quod æſtimatio ſiue melioramentorum, ſiue ædificij fieri debet ex conſuetudine iuxta valorem ædificij conſiſtentis, non diruti, vt ait Burſat. conſ. 85. num. 35. & Rol. conſ. 28. lib. 1. *Guiot.*

QVÆST. XLV.

1 a *QVæro, finita emphyteuſi cuius ſint melioramenta* a *facta per emphyteutam in ipſa re emphyteutica? Reſpond. ſiquidem emphyteuta propter culpam ſuam cadit ab emphyteuſi, puta, quia non ſoluit canonem, vel male verſatus eſt in re emphyteutica, vel illam irrequiſito domino alienauit, tunc omne ius ſuum acquiritur domino directi, & ſic etiam melioramenta illi applicantur. Si* b *vero* b *emphyteuſis finitur ſine culpa emphyteutæ, puta, propter curſum temporis, vel generationem finitam, tunc emphyteuta non perdit melioramenta. Ita dicit Bald. in l. Senatus. §. Marcellus. ff. de leg. 1. & eſt communis opin. vt atteſtatur Dec. conſ. 518. num. 1. & ſeq. & in Authent. qui rem num. 14. C. de ſacroſ. Eccleſ. & dicit Bald. in l. fin. §. fin. poſt num. 6. C. commun. de legat. quod ita ſeruatur de conſuetudine, quem refert, & ſequitur Cuman. conſilio 57. poſt numerum quintum, & hæc locum habent tam in emphyteuta Eccleſiæ, quam in emphyteuta priuati. Et ita ſeruari etiam in emphy-*
c *teuta Eccleſiæ* c *atteſtatur Bal. in d. §. Marcellus. quem refert, & ſequitur Aret. ibi, col. 2. verſ. Ex his, quæ ſupra diximus.*
2 *Adde, quod huiuſmodi melioramenta non ſolum debētur ipſi emphyteutę, ſi viuit, ſed etiam eius filijs, & deſcendentibus, tam maſculis, quam feminis, quinimò etiam hæredibus extraneis. Et hanc concluſionem dicit eſſe ab omnibus communiter receptam Berous quæſt. 16. per totum præſertim circa finem. Cum enim illa ſint propria ipſius emphyteutæ, nulla eſt ratio, quare in omnes hæredes ab ipſo tranſmitti nōn debeant.*
3 *Sed quid de ædificijs, ſi quæ forte emphyteuta conſtruxit in ſolo emphyteutico? Reſpond. quod, & illa reſeruantur ipſi emphyteutæ, vel eius hæredibus, & ſeruat conſuetudo, vt atteſtatur Bald. in l. 2. nu. 2. in fin. C. de rei vend. quem refert Iaſ. in d. l. 1. poſt num. 47. verſ. Sed pulchrum. C. de iur. emphyt. & Dec. in d. conſil. 518. poſt num. 2. Quomodo autem hoc caſu fieri debeat. ſ. an dominus teneatur pati, quod ædificium tollatur, vel ſoluere eius æſtimationem, & quomodo de-*
d *beat fieri* d *æſtimatio, vide, quæ dixi infra hoc eod. lib. §. feud. dum. quæſt. 87. in princ.*

QVÆSTIO XLVI.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Qui teneatur ad collectas pro bonis emphyteuticis, an dominus directi, vel emphyteuta.*

Ex Additionibus.

1 *Vtrum emphyteuta ad tributa, & collectas teneatur.*
2 *Quid dicendum eſt de emphyteuta Eccleſiæ.*
3 *Eccleſia ex prædijs eccleſiaſticis conſuetas collectas præſtare non cogitur.*

ADDITIONES.

a QVod emphyteuta teneatur ad collectas.] Quod † emphyteuta non ſolum teneatur ad tributa mere realia, hoc eſt, impoſita rebus ipſis, per textum in l. 2. ibi, publicarum functionum, C. de iur. emphyteut. ibique Albericus de Roſat. Salicet. & Iaſon. num. 2. Donell. lib. 9. Comment. de iur. ciu. cap. 14. pagin. 452. nu. 30. & docui paulo fuſius ad §. adeo, 3. nu. 370. & ſeq. Inſtitut. de locat. & conduct. ſed etiam ad impoſita perſonis pro rebus, quemadmodum ſunt collectæ, poſt Clarū hic noſtrum, & plures alios à ſe laudatos, diſerte ſcribit Aluarus Valaſcus in tract. de iure emphyt. quæſt. 17. num. 8. & ſequentibus vbi id explicatius perſequitur. Idem etiam tradidit Stephanus Gratianus diſceptation. forenſ. cap. 294. num. 30. vbi ait, vſufructuarium, & emphyteutam teneri pro tributis, & collectis tam futuris, quam præteritis non ſolutis: ita tamen, vt habeat recurſum contra anteceſſorem, ſeu eius hæredem, quoad collectas præteritas, per eum non ſolutas. Eadem de re conſulantur Andr. Gail. lib. ſingul. de pignorationib. obſeru. 15. num. 11. cum ſeqq. Regner. Sixtin. in tract. de regalib. capit. 14. numero 84. Rutger. Ruland. in tractat. de Commiſſar. & commiſſionibus part. 4. lib. 2. cap. 6. num. 62. & nouiſſime D. Collega Bocer. in tractat. de iur. collectar. c. 10. nu. 5. & ſeqq. vbi hanc ſententiā nō ſolū certis quibuſdā rationibus confirmat: verū etiā diſſentientium argumenta diligenter refutat.
2 Controuertitur autem non parum; ſitne idem ſtatuendum de Eccleſiæ emphyteuta, quod & ille ex fundo emphyteutico collectas ſeculari, ſiue temporali domino ſoluere teneatur? Affirmant quidem Andreas de Iſernia ad tit. 56. quæ ſint regalia. in verb. plauſtrorum, lib. 2. feudor. Lucas de Penna in l. vnic. num. 7. C. de imponend. lucrat. deſcript. Alex. conſ. 101. volu. 1. Natta conſ. 114. num. 18. Valaſc. d. q. 17. num 11. alijque per eum adducti: Negant vero Bart. in l. priuatæ, 10 C. de excuſat. mun. lib. 10. Iaſon in l. 1. nū. 31. C. de iur. emphyteut. Boſſius in titul. de Principe, & priuileg. eius num. 128. Marcus Antonius Eugenius conſ. 96. nu. 22. lib. 1 eoſque referens Andreas Fachineus lib. 1. controtrouerſ. iur. cap. 91. Quas opiniones contrarias diſtinctionis fœdere in concordiam reduci poſſe autumat D. Bocerus d. tract. de iure collectar. cap. 10. num. 6. Affirmantium procedere iudicat in contributionibus ſiue collectis, quæ ad tempus ex improuiſo, præter morem, ex ſumma neceſſitate publica indicuntur: vt ſunt collectæ Turcicæ. Hæ enim præſtandæ quoque ſunt ex poſſeſſionibus eccleſiaſticis. l. neminem 11. C. de ſacroſanct. Eccleſ. & l. vnic. C.
3 vt nemini liceat in empt ſpecier. ſe excuſ. Negantium † opinioni locum eſſe arbitratur in ceteris contributionibus. Siquidem cum ipſa eccleſia ex prædijs eccleſiaſticis conſuetas collectas pręſtare nō cogatur, l. 1. l. 2. l. placet 17. & auth. item nulla cōmunitas, C. de epiſcop. & cleric. cap. nō minus, & cap. aduerſus. extr. de immun. Eccleſiar. Rulan. d. tract. de commiſſ. part. 4. cap. 6. num. 31. nec eos præſtare cogendus eſt emphyteuta Eccleſię. Id quod latius explicat Bocerus d. c. 10. nu. 17. *Harpr.*

QVÆST. XLVI.

1 *QVæro, quis teneatur ad collectas pro bonis emphyteuticis; an dominus directi, vel emphyteuta?*
a *Reſpon. quod* a *emphyteuta teneatur ad collectas. Ita conſuluit, dicens hanc eſſe communem opinio. Curt. ſenior. conſil. 36. præcipue in final. verb. Sed hoc intellige, vt procedat, quando præſtatur modica penſio. Sed ſi præſtatur magna penſio, & ſic correſpondens fructibus, vel quaſi, crederem, quod dominus directi pro ſua portione debet ſuſtinere onera, & emphyteuta pariter pro ſua portione, habita ratione fructuum, qui ex ipſa re emphyteutica percipiuntur, & hoc maxima ſuadet æquitas, & ita ſeruat Senatus.*

QVÆ-

QVÆSTIO XLVII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Quæ actio competat pro emphyteuſi.*

Ex Additionibus.

1 *Quænam actio naſcatur ex contractu emphyteuſeos.*

2 *Contractus emphyteuticus ſua propria natura obligationem, & actionem parit.*

3 *Actio, ex pignoris contractu deſcendens, pignoratitia dicitur.*

4 *Et ex depoſito ſequeſtrario, depoſiti ſequeſtraria actio vocatur.*

5 *Actio præſcriptis verbis vnde oriatur.*

6 *Contractus innominatus ex rei traditione, vel facto initium capit.*

7 *Condictioni ex lege quando ſit locus.*

ADDITIONES.

a 1 Q*Væ actio competat pro emphyteuſi.*] Quod † conditio ex lege competat ex contractu emphy. præter Iaſon. & Iacobum de Nigris hic à Claro prelatos, & aprobatos, tenent Sichardus in l. 1. in fin. C. de iur. emphyteut. Ferrarius in tract. de iur. emphyteut. circa princ. Donell. lib. 4. Comment. de iur. ciu. cap. 14. Valaſc. in tract. de iur. emphyteut. queſt. 6. num. 8. Treutler. diſput. 29. th. vltim. lit. G. volum. 1. & Hedeman. diſput. 17. propoſit. 48. Sed alij exiſtimant, actionem præſcriptis verbis ex emphyteuſi naſci, Accurſ. in d. l. 1. verb. cuſtodiri, C. de iur. emphyteu. ibique Petrus de Bella Pertica, & Cynus quæſt. 5. & Alberic. de Roſat. num. 8. itemque Ioan. Andr. ad Speculat. in tit. de emphyteuſ. quæſt. 171. num. 197. in fine. Ego vero propriam inde, & peculiarem actionem, videlicet emphyteuticariam, proficiſci, iuri magis conſonum eſſe concludo, argum. l. ſi finita, 15. §. ſi de vectigalibus, 26. ibi, vectigali actione. ff. de damn. infect. & l. ſi, cũ venditor. 66. in princ. ibi, actione, quæ de fundo vectigali, &c. ff. de euictionib. Hu- 2 iuſque concluſionis ratio eſt perſpicua: quia † hic contractus emphyteuticus ſua propria natura abſque vlla noua lege obligationem, & actionem producit. Ideoque ex eo nulla alia actio oriri poteſt, quam emphyteutica, ſiue emphyteuticaria. Actiones enim, quæ ex nominatorum contractuum vi naturali, & propria proueniunt, etiam appellationem ab ipſorum con- 3 tractuum nomine ſortiuntur. Sic † actio, quæ ex pignoris contractu naſcitur, pignoratitia appellitatur, §. vltim. Inſtitut. quib. mod. re contrahit. obligat. & tot. tit. ff. & C. de pignorat. act. 4 Sic † ex depoſito ſequeſtrario quæ oritur actio, depoſiti ſequeſtraria actio dicitur, l. ſi in Aſia, 11. §. cum ſequeſtre. 2. ff. depoſiti, & fuſius oſtendi in §. præterea 3 Inſtitut. quib. mod. re contrahit. obligat. num. 165. & ſeqq. Quare ſententia eorum, qui præſcriptis verbis actionem ex hoc contractu concedi affir- 5 mant, plane erronea eſt. Hæc † quippe præſcriptis verbis actio ex contractibus innominatis, qui nimirum certum, & ſpeciale nomen non habent, deſcendit, l. 1. 2. & 3. ff. præſcriptis verbis, 6 &c. Innominatus † autem contractus ex rei traditione, vel facto initium capit, & perficitur, l. 1. §. item emptio, ff. de rer. permutat. & l. naturalis, 5. in princip. & §§. ſequentibus. ff. de præſcript. verb. &c. cum tamen contractus emphyteuticus ad ſui perfectionem nec rei traditionem, neque factum deſideret: id quod, vel ex eo colligitur, quod olim, vel pro emptione, & venditione, uel pro locatione & conductione haberetur, §. adeo autem, 3. Inſtit. de locat. & conduct. & l. 1. C. de iur. emphyteu. quos contractus ſolo conſenſu perfici tralatitium eſt, initio tit. Inſtitut. de obligationib. ex conſenſu, l. 2. in princip. ff. de obligationib. & actionib. Quin, & Clarus noſter, & alij, qui condictionem ex lege hic competere autumant, æque halluci- 7 nantur. Etenim † condictioni ex lege toties eſt locus, quoties noua aliqua lege obligatio introducta eſt, nec tamen cautum eadem lege, quo genere actionis experiamur, l. vnic. ff. de condict. ex leg. Atqui obligatio huius contractus non eſt introducta Imperatoris Zenonis noua lege: ſiquidem & ante eius conſtitutionem hic contractus ſua natura fuerit efficax ad producendam obligationem, & conſequenter actionem, ut pateſcit ex d. §. adeo autem. 3. Inſtit. de locat. & conduct. & tot. tit. ff. ſi ager uectigalis, &c. Recte ergo concluditur, ex contractu proficiſci peculiarem, ſeu propriam actionem, quæ à ueterib. Iureconſultis interdum actio vectigalis, interdum de fundo vectigali dicitur d. l. ſi finita, 15. §. ſi de vectigalibus. 26. ff. de damn. infect. & d. l. ſi cum venditor. 66. in princ. ff. de euictionibus. Quam ſententiam tuentur Mynſinger. ad d. §. adeo, 4. Inſtit. de locat. & conduct. nu. 6. D. Bocer. claſſ. 2. diſp. 14. th. 39. edit. 2. Henon. diſp. 16. controuerſ. 19. ſub littera A. *Harprec.*

QVÆST. XLVII.

a 1 *Q*Væro, quæ actio* [a] *competat pro emphyteuſi? Reſpond. quod competit condictio ex lege. Et hæc eſt communis opin. vt atteſtatur Bart. in leg. vnica. num. 7. ff. de cond. ex lege. licet teneat contrarium Iaſ. in l. iuriſgentium §. quinimò. num. 17. de pactis. & in l. 1. num. 68. C. de iure emphyteu. & in l. vnica, num. 8. ff. de condict. ex lege. Iacob. de Nigris, in l. 1. poſt num. 48. verſ. Alia autem. ff. de legat. 1. Non enim erat potens contractus emphyteuticus per ſe ad producendum obligationem, niſi vires accepiſſet à lege Zenonis, quæ eſt l. 1. C de iure emphyteu. merito ex ipſa lege, non autem ex ipſo contractu datur actio.*

QVAESTIO XLVIII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Iura loquentia de emphyteuſi, an habeant locum etiam in emphyteuſi eccleſiaſtica.*

Ex Additionibus.

1 *In ſtatuto, de bonis loquente, continentur etiam bona emphyteutica eccleſiaſtica.*

ADDITIONES.

a 1 S*Tatuta laicorum diſponentia.*] Quod † in ſtatuto de bonis loquente, comprehendantur etiam bona emphyteutica Eccleſiaſtica, licet ſtaturum ſit laicorum, quo ad ipſos laicos, poſt Clarum noſtrum, & per eum citatos, tradit Aluarus Valaſcus in tract. de iure emphyteut. q. 1. nu. 22. *Harpr.*

QVÆST. XLVIII.

1 *Q*Væro, nunquid iura ciuilia loquẽtia de emphyteuſi habeat locum etiam in emphyteuſi eccleſiaſtica? Reſpon. quod non: & eſt communis opin. vt dicit Gratus conſ. 110. num. 36. lib. 1. Leges enim laicorum non poſſunt ligare perſonas, neq; res eccleſiaſticas. Bene verum* a *eſt, quod ſtatuta* [a] *laicorum diſponentia ſuper bonis emphyteuticis, habent locum etiam in bonis emphyteuticis eccleſiaſticis, quod præiudicium laicorum ea bona habentium in emphyteuſin, & quod laicos tantum. Et hæc eſt cõmunis opi. vt ait Brun. de ſtatuto excludẽte femin. in 8. art. princ. q. 22. quem refert Pariſ. conſ. 1. nu. 146. lib. 2. & conſ. 21. n. 61. eo. vol. Idẽ dicit Roch. de Curt. in rep. c. ſi. col. 81. de conſuet. Nã & perſonæ, & bona, reſpectu vtilis dominij, ſũt laicis ſubiecta, ideòque eorum legibus, & ſtatutis ligantur.*

QVAESTIO XLIX.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Bona emphyteutica an poſſint proprie dici allodialia.*

Ex Additionibus.

1 *Allodium & feudum contraria ſunt verba.*

2 *Allodium quod vulgo dicatur.*

ADDITIONES.

a 1 A*Llodiũ proprie eſt.*] Allodium † & feudum contraria verba sũt, à Gothis deriuata, quibus Ortenſius in libris de feudis frequenter vtitur. Al- 2 lodium † enim vulgo appellitant, quod ab omni clientela liberum, ac ſolutum, vel cuius cauſa poſſeſſor nemini fidem, atque obſequium debet: & quod ita alicuius proprium eſt, vt à nemine alio, niſi a Deo recognoſcatur, vt poſt Clarum hic noſtrum, annotauit in lexicon. iuridic. litt. A. verb. allodium. *Harpr.*

QVÆST. XLIX.

1 *Q*Væro, nunquid bona emphyteutica poſſint propriè dici allodialia? Reſpõ. quod nõ. Et eſt communis concluſio, vt dicit Curt. iun. cõſ. 111. numero primo. Nam al-* a *lodium proprie eſt, quod à nemine præterquam à Deo recognoſcitur. Bona autem emphyteutica non ſunt libera cum reſpectu ſolutionis canonis, tum etiam quia non poteſt emphyteuta de eis libere diſponere, merito non poſſunt dici allodialia.*

QVÆSTIO L.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Argumentum de feudo, ad emphyteuſin, & econtra, an valeat ad emphyteuſin, & econtra?*

Ex Additionibus.

1 *Argumentum à feudo ad emphyteuſin, & contra, probile, & frequentiſſimum.*

2 *Quatenus de feudo ad emphyteuſin, & vice verſa, argumentari liceat, remiſſiue.*

ADDITIONES.

1 N*Vnquid valeat argumentum de feudo ad Emphyteuſin.*] Argumentum de feudo ad emphyteuſin, quod valeat: Socin. conſil. 167. column. penult. Corn. conſil. 67. & 131. in 2. Decius, qui adducit alios concord. in conſilio 435. num. 8. Ruin. conſil. 109. lib. 3. Roland. in conſ. 17. num. 8. lib. 2. *Giach.*

Nunquid valeat argumentum.] De hoc argumento vide latè per Euerard. in ſuis locis argum. legalibus in loco à feudo ad emphyteuſ. & in loco de emphyt. ad feud. *Gouean.*

Nunquid valeat argumentum de feudo ad emphyteuſin.]

1 Quod argumentum † à feudo ad emphyteuſin, & econtra ab emphyteuſi ad feudum probabile ſit, vtiliſſimum, & frequentiſſimum, docet Nicolaus Euerhardus à Midelburg. in Topicis legalibus, in loc. à feudo ad emphyteuſin, item in loc. ab emphyteuſi ad feudum, eumque referens Dom. Bocer. in tractatu de qualit. & different. feud. capit. 1. num. 15. Quando 2 vero † de feudo ad emphyteuſin, & econtra, liceat argumentari, poſt plures alios, quos laudant, tradunt Aluarus Valaſcus in tractatu de iur. emphyt. quæſtione 39. numero 19. & Henricus a Roſenthal. in tractatu totius iur. feudal. capitulo primo, concluſione decima, numero 5. & ſequẽtibus. *Harprec.*

QVÆST. L.

1 a *Q*Væro, nunquid* a *valeat argumentum de feudo ad emphyteuſin, & econtra? Dixi infra hoc eod. libr. §. feudum. quæſt. 3. verſ. Et hæc quidem.*